

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2114/2023
27.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Градско зеленило“ Нови Сад, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2874/22 од 01.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2874/22 од 01.02.2023. године у преиначујућем делу о главној ствари и парничним трошковима.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 81/2021 од 19.04.2022. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, тако што је обавезан тужени да исплати тужиоцу на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период 01.12.2017. године до 30.12.2021. године, појединачно одређене новчане месечне износе, са законском затезном каматом, ближе одређено у изреци и обавезан тужени да исплати тужиоцу на име трошкова парничног поступка износ од 152.688,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев тужиоца за исплату 2.130,69 динара са децембар 2017. године са законском затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2874/22 од 01.02.2023. године, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 81/2021 од 19.04.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев за исплату припадајуће и исплаћене разлике преко износа од 10.877,57 динара са затезном затезном каматом, у висини и на начин како је то одређено по месецима за спорни период, одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка преко износа од 18.036,08 динара са затезном

каматом од извршности пресуде до исплате, а у преосталом делу одбијене жалбе туженог и тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Тужилац је обавезан да исплати туженом на име трошкова другостепеног поступка износ од 27.708,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у побијаном преиначујућем делу у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. У ревизији се указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије одредбама члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, спорном периоду од децембра 2017. године до децембра 2020. године, тужилац је био запослен код туженог. Тужилац је по основу уговора о раду од 15.01.2003. године, обављао послове ..., са коефицијентом сложености послова 1,70 (1020 бодова), док је закључењем анекса уговора о раду од 12.09.2016. године, премештен на послове ... РЈ ..., са коефицијентом сложености послова од 1,90 (1140 бодова) које је обављао и после закључења анекса уговора о раду од 26.02.2017. године. У октобру 2014. године, тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, у новембру исплатио основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. Вредност бода од 28,77 динара исплаћивана је до децембра 2018. године, у 2019. години вредност бода је била 30,41 динара, а почев од 2020. године вредност бода је износила 32,10 динара. Тужени је применом одредби члана 111. Закона о раду и члана 5. Закона о привременом уређивању основица запосленима са нижим коефицијентом кориговао вредност бода до висине минималне зараде. У току 2018. године и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја који је ограничен Програмом пословања, док је у 2020. години и током целе године имао мањи број запослених од броја који је лимитиран Програмом пословања. У 2017., 2018., 2019. године исплатио је већи износ на име зараде од износа који му је одобрен Програмом пословања из разлога што је имао већи број запослених од броја који му је одобрен Програмом пословања и што је исплату накнаде трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао накнадно. Из наведених разлога тужени није добио сагасност оснивача на ЗИП обрасцима, јер је накнадним исплатама премашао масу средстава одобрених Програмом пословања. На основу налаза вештака утврђена је разлика неисплаћене зараде у две варијанте.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог да за спорни период тужиоцу исплати износ од 98.593,40 динара на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде у појединачно одређеним новчаним месечним износима, као у изреци првостепене пресуде, са законском затезном каматом од доспећа сваке месечне разлике до исплате. Обрачун разлике извршен је са полазиштем на чињенице да је тужени неправилно утврдио цену рада за октобар 2014. године, имајући у виду да је у октобру 2014. године имао 27 запослених више од дозвољеног броја запослених и да је маса зараде у том месецу нарушена прекобројним извршиоцима. Утврђен је износ од 1.794.852,00 динара као производ просечне зараде исплаћене код туженог у октобру 2014. године, да је тужени износ од 1.794.852,00 динара ненаменски утрошио, без сагласности оснивача, супротно Програму пословања, због чега је код цене рада за октобар 2014. године у износу од 36,97 динара, тужиоцу мање исплаћено на име зараде 98.593,40 динара.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев за разлику између тражене и исплаћене зараде за период децембар 2017. године – новембар 2020. године, преко укупног износа од 10.887,77 динара и захтев за исплату разлике зараде за период април 2019. године – октобар 2020. године, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, уз закључак да су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, без обзира на то да ли је испоштовано планирано смањење броја запослених или није, као и да ли је накнада за регрес за 2014. годину исплаћена у наредној години, јер имају право на зараду обрачунату применом исте вредности радног часа која се утврђује према планираној маси средстава за исплату. Висина износа досуђена је према утврђењу заснованом на налазу и мишљењу вештака који је обрачун извршио са полазиштем на наведене критеријуме.

Према оцени Врховног суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право.

На основу одредаба чланова 104, 105. - 107. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 95/18 – аутентично тумачење), тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

Прена Посебном колективном уговору за јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 05.01.2016. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведени материјалноправни оквир, тужиоцу је правилно другостепеном пресудом призната разлика зарада од 10.877,57 динара, обрачуната са полазиштем на масу средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде, а која је требала бити основица за обрачун вредност радног часа и тужиоцу исплаћена зарада.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконитост туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцу признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Наиме, утврђено је да су за исплату зарада у спорном периоду ненаменски коришћена и средства за регрес, као и да су право на регрес сви запослени остварили наредних година. Дакле, сви запослени, па и тужилац остварили су износе по основу зарада, који су резултат утврђеног ненаменског располагања средствима одобрених Програмом пословања, па је другостепени суд одлуку правилно засновао на обрачуну који за полазиште има објективно стање, законито запошљаваље и располагање одобреним средствима.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чланова 165. став 2, 153. и 154. ЗПП, према успеху странака у поступку, па су ревизијски наводи и у овом делу по оцени Врховног суда неосновани.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је потребан за одлуку ревизијског суда, то је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова на име одговора на ревизију, о чему је одлучено у ставу другом изреке пресуде, у складу са одредбама члана 154. и 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић